

4:e söndagen efter påsk

Predikan 2025-05-18

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: *Helgelsens väg.*

Epistel: Jak. 1:17–21. *Gåvor och ansvar.*

Evangelium: Joh. 16:5–15. *Tillväxt i sanningen.*

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig att du genom din helige Ande har gett oss sanningens ord. Bevara oss i trons enhet och för oss till den himmelska saligheten. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 2:a årg.: Joh. 17:9–17. *I världen men inte av världen.*

Jesus sade: ”(Fader...) ⁹ Jag ber för dem. Jag ber inte för världen utan för dem som du har gett mig, för de är dina. ¹⁰ Allt mitt är ditt och allt ditt är mitt, och jag är förhålligad i dem. ¹¹ Jag är inte längre kvar i världen, men de är kvar i världen när jag går till dig. Helige Fader, bevara dem i ditt namn som du har gett mig, så att de är ett liksom vi är ett. ¹² Så länge jag var hos dem, bevarade jag dem i ditt namn som du gett mig. Jag vakade över dem och ingen av dem gick förlorad, ingen utom fördärvets man för att Skriften skulle uppfyllas. ¹³ Nu kommer jag till dig. Men jag säger det här medan jag är kvar i världen, för att deras hjärtan ska vara fyllda av min glädje. ¹⁴ Jag har gett dem ditt ord och världen har hatat dem, för de tillhör inte världen liksom inte heller jag tillhör världen. ¹⁵ Jag ber inte att du ska ta dem ut ur världen, utan att du ska bevara dem från det onda. ¹⁶ De tillhör inte världen, liksom inte heller jag tillhör världen. ¹⁷ Helga dem i sanningen: ditt ord är sanning.”

Amen. Herre! Inskriv ditt heliga ord i våra hjärtan. Gud, vi tackar dig. Amen.

I vårt kyrkoår närmar vi oss nu pingsten, vilket också framgår av evangelietextens löfte om den helige Ande. Vid den sista måltiden innan lidandet sade Jesus till lärjungarna: *”Det är för ert bästa som jag går bort. För om jag inte går bort, kommer inte Hjälparen till er. Men när jag går bort ska jag sända honom till er”* (Joh. 16:7). Hjälparen är den helige Ande, som skulle utgjutas över apostlarna. Det skedde femtio dagar efter påsk. Ordet pingst (grekiska pentecoste) betyder ”femtio”. Räkningen av dagarna går tillbaka på Guds befallning i GT om instiftandet av påskalammet strax innan uttåget ur Egypten och sedan, femtio dagar senare, då Guds lag gavs åt Mose på Sinai berg. Detta var två avgörande händelser i GT. Gud gav genom påskalammet och uttåget genom Röda havet en förebild för Kristus som Guds lamm, som med sitt blod skulle försona hela världens synd. Tåget genom havets vatten var en förebild för dopet och Mose lag på Sinai berg visade hur den helige Ande uppenbarade Guds ord också i skriftlig form på stentavlorna. Gud själv talade genom sin Ande lagens ord till folket så att de bävade och darrade av förfäran, men sedan talade han också förlåtelsens ord, både genom Mose och alla profeterna.

Så är både påskan och pingsten i NT (förutom julen) den stora och avgörande uppfyllelsen av alla de bibliska händelserna och profetiorna i GT. Det är samme Gud som talade och talar genom Ordet i båda förbunden. Men skillnaden är att när Jesus dog fick alla profetiorna sin uppfyllelse. Då skedde det som Gud redan hade utlovat

direkt efter syndafallet, att ”*Kvinnans säd [avkomling] skulle trampa sönder ormens [dävlens] huvud.*” (1 Mos. 3:15). Så har Kristus genom sin död på **långfredagen** fullkomligt försonat hela världens synd. På **påskdagen** uppstod han sedan kroppsligen för vår rättfärdiggörelses skull, så att ”*var och en som tror på honom inte ska förgås utan ha evigt liv*” (Joh. 3:16). Och efter sin **himmelsfärd** då Jesus satte sig på Guds högra sida sände Gud på **pingstdagen** sin helige Ande över de tolv apostlarna, så att dessa troget skulle förkunna allt vad Jesus hade lärt dem.

När rubriken i vår evangeliebok denna söndag är ”*helgelsens väg*” är det en sammanfattning av frälsningshistoriens avgörande händelser. Kristus kom till världen för att lida och dö som vår ställföreträdare så att all vår synd nu är försonad. Han uppstod för att ikläda oss sin fullkomliga rättfärdighet som övertäcker alla våra synder. Han lät sedan apostlarna i Andens kraft predika om detta för alla människor i alla tider. Genom dessa händelser får vi nu även idag ta emot Guds ord, tro på det och leva efter det i en sann helgelse.

När nu alla förebilder är fullkomligt uppfyllda ska vi i glädje och tacksamhet ta emot denna gåva och veta att vi idag lever i det nya förbundets tid som sanna kristna, som tillhör Kristi kyrka genom dopet och tron. Kristi kyrka är fortsättningen på Guds sanna Israel. Ja, Kristi kyrka **är** det sanna Israel. Vi ska inte längre vänta på någon annan, kommande Messias, vilket skulle innebära att vi inte godkänner Jesu och apostlarnas verk som Guds eget verk. Vi ska inte längre hålla fast vid sådana bestämmelser i Mose lag som bara gällde under GT:s tid, t.ex. omskärelsen, påskalammet, sabbaten, nymånader, bestämmelser om mat och dryck. I NT är allt sådant fritt som Paulus klart lär: ”*Låt därför ingen döma er för vad ni äter och dricker eller när det gäller högtid eller nymånad eller sabbat. Allt detta är en skugga av det som skulle komma, men själva verkligheten är Kristus*” (Kol. 2:16f).

Jesus ber nu i predikotexten för apostlarna och hela den kristna kyrkan. Han säger:

Jag ber för dem. Jag ber inte för världen utan för dem som du har gett mig, för de är dina. Allt mitt är ditt och allt ditt är mitt, och jag är förhårligad i dem. Jag är inte längre kvar i världen, men de är kvar i världen när jag går till dig. Helige Fader, bevara dem i ditt namn som du har gett mig, så att de är ett liksom vi är ett (v 9–11).

Detta är den sanna, bibliska helgelsen. Jesus ber till Fadern för alla kristna att de ska bli bevarade i Faderns namn så att de är eniga i tron liksom Fadern och Sonen är ett. Denna enhet kan vi människor aldrig åstadkomma genom mänsklig makt eller mänskliga beslut. När många stora kyrkosamfund idag sluter sig samman i en världsvid ekumenism och påstår att de därmed uppfyller Jesu önskan om kristen enhet tar de tyvärr helt och hållet miste. När Jesus i predikotextens fortsättning säger: ”*Jag ber att de alla ska vara ett, och att de ska vara i oss liksom du, Far, är i mig och jag i dig. Då ska världen tro att du har sänt mig*” (Joh. 17:21), så kan detta inte uppfattas om något annat än den andliga enhet som Gud en gång för alla har gett. Fadern uppfyllde omedelbart Jesu bön. Den sanna kristna enheten är en gåva som Gud gav apostlarna genom den helige Ande. Samma enhet kommer till varje kristen som tror och litar på Guds ord och håller fast vid allt vad Ordet lär. Johannes skriver i sitt första brev: ”*Det vi har sett och hört förkunnar vi för er, för att också ni ska ha gemenskap med oss. Och vår gemenskap är med Fadern och hans Son Jesus Kristus*” (1 Joh. 1:3). Det är samma gemenskap som Jesus talar

om i dop- och missionsbefallningen. Han säger där att vi ska gå ut i hela världen med både dop och biblisk undervisning. Men inte vilken lära som helst. Han säger: *”Lär dem att hålla allt vad jag har befallt er”* (Matt. 28:20).

Jesus säger alltså att den kristna kyrkans enhet är skapad av Gud själv genom att han i de kristnas hjärta skänker den helige Ande och tron och därmed också en övertygelse om att det är Gud själv som talar till oss överallt i Skriften. Därför har Gud först och främst utgjutit sin helige Ande över apostlarna på pingstdagen så att de talade och skrev, drivna av Anden. Den kristna enheten är en enhet i tro, lära och bekännelse. För den enheten behövs inte någon världsvid ekumenisk massrörelse. För den enheten behövs inte heller någon påve som alla ska rätta sig efter. Nej, Jesus säger: *”Där två eller tre är samlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem”* (Matt. 18:20). Och om den enheten gäller vad Paulus skriver i Efesierbrevet: *”Gör allt ni kan för att bevara Andens enhet genom fridens band: en kropp och en Ande, liksom ni kallades till ett hopp vid er kallelse, en Herre, en tro, ett dop, en Gud som är allas Far, han som är över alla, genom alla och i alla”* (Ef. 4:3–6). Lägg märke till att aposteln inte säger att vi ska **”skapa”** enheten utan att vi ska **”bevara”** enheten. Enheten finns där redan genom den helige Ande, som bor i varje sann kristens hjärta. Men denna enhet förstörs lätt genom synden. När kristna utsätts för en falsk undervisning är risken stor att tron förstörs och utsläcks. Det var så de första människorna avföll från Gud när de lyssnade till djävulens röst. Därför är den sanna vägen till att bevara enheten i tron, läran och bekännelsen att vi ständigt lyssnar till Guds ord och rätta lärares undervisning.

När vi gör det kommer djävulen att rasa mot oss. Jesus säger i vår text: *”Jag har gett dem ditt ord och världen har hatat dem, för de tillhör inte världen liksom inte heller jag tillhör världen. Jag ber inte att du ska ta dem ut ur världen, utan att du ska bevara dem från det onda. De tillhör inte världen, liksom inte heller jag tillhör världen. Helga dem i sanningen: ditt ord är sanning”* (v 14–17). Den sanna, bibliska läran kommer från Gud, och därför kan djävulen inte tåla den. Han vet att människor genom den läran blir ryckta ut ur hans välde och insatta i Guds rike där de får syndernas förlåtelse, liv och evig salighet. Därför kommer djävulen, världen och även vår egen onda natur att motarbeta Guds verk i våra hjärtan. Liksom profeterna, apostlarna och Jesus själv blev hatade och förföljda kommer också alla kristna få sin del av detta hat och förakt. Då skall vi inte vara oroliga och bekymrade. Det hån och förakt som vi möter för Kristi skull har han själv förutsagt, för att vi ska veta att det också är ett tecken på den sanna tron. Vi ska då lämna saken i Guds hand och lita på att han hjälper och styrker oss mitt i den svåra situation som det innebär att bli förföljd eller föraktad för den kristna trons skull.

För att styrka oss ber Jesus till sin Fader: *”Helga dem i sanningen. Ditt ord är sanning”*. Detta visar oss varifrån den rätta helgelsen kommer. Det sker genom sanningens ord. När Guds ord får vara vår tröst och hjälp är det Gud själv som tröstar och hjälper oss. Därför försäkrar Jesus: *”Jag ger dem evigt liv. De ska aldrig någonsin gå förlorade, och ingen ska rycka dem ur min hand.”* (Joh. 10:28). Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.